

תמסיר

היכרות עם תורת המבחנים: מה חשוב לזכור?

1. **מהימנות** –
 - a. **מהימנות היא תנאי הכרחי לתוקף, ותקרה לו**
 - b. ככל שיש יותר שאלות במבחן, המהימנות שלו עולה
 2. **תוקף** –
 - a. תוקף תוכן – המבחן צריך לבחון את מה שהוא טוען שהוא בוחן. כלומר – אם המבחן אמור לבחון את השליטה בידע שנלמד בקורס, צריך לשים לב שהוא בוחן את זה ולא יכולות אחרות.
 3. **הוגנות** –
 - a. הוגנות מגדרית – כתבו בלשון רבים!
 - b. הוגנות ללקויי למידה – הקפידו על פונט ברור, רווחים, שוליים, כל השאלה בעמוד אחד. תנו די זמן לכולם.
- איך כותבים מבחן
1. כדאי לפני כתיבת המבחן להכין טבלה של הנושאים שנלמדו בקורס והמיומנויות שתרצו לבדוק ולפרט כמה אחוזים מהציון להקצות לכל חיבור בין נושא למיומנות, ולכתוב את המבחן לפי הטבלה
 2. חלקו היחסי של נושא בחומר הקורס צריך להיות שווה לחלקו היחסי בציון הקורס
 3. בחירה בין שאלות: עדיף שלא, אם כן אז להקפיד על לפחות שאלת עוגן אחת שחובה לכולם.
 4. חומר פתוח: לוודא שלכולם יש בדיוק את אותו החומר, ושהתשובות אינן נמצאות בחומר אלא באמת משתמשים בו כדי לבחון מיומנויות מורכבות יותר.

כתיבת שאלות סגורות:

1. **ניסוח הגזע:**
 - a. **כבר מקריאת הגזע נבחנו טובים צריכים לדעת מה התשובה**
 - b. מומלץ שלא לכתוב שאלות העוסקות ביותר מנושא אחד
 - c. מומלץ להימנע משאלות "מה נכון"
 - d. כל המידע הרלוונטי לפתרון השאלה צריך להופיע בגזע
 - e. רצוי להימנע מניסוח הגזע בלשון שלילה, **אלא אם** חשוב לוודא שהנבחנים יודעים שמשאו אינו נכון או אסור, ואז חשוב מאוד **להדגיש** את מילת השלילה בגזע
 - f. שאלות בינאריות ("האם") אינן מתאימות בתור שאלות ברירה עם ארבע אפשרויות תשובה
 - g. פתיח לגזע צריך להכיל מידע רלוונטי לפתרון השאלה, אם חשוב לבחון הבחנה בין עיקר לטפל – יש להודיע על כך מראש לנבחנים, ולא להגזים.
2. **ניסוח התשובה:**
 - h. **להיזהר מתשובה בולטת בגלל אורך, רמת ניסוח, רמת פירוט וכו'**
3. **ניסוח המסיחים:**
 - i. כל אפשרויות התשובה צריכות להתאים מבחינה לשונית לגזע
 - j. כל אפשרויות התשובה צריכות להתאים מבחינה תכנית לגזע
 - k. יש להימנע ממסיחים שאפשר לפסול בעזרת שכל ישר בלבד
 - l. כל המסיחים צריכים להיראות סבירים לנבחן שאינו שולט בחומר
 - m. יש להימנע ממסיחים זהים או דומים מדי זה לזה
 - n. יש להימנע ממסיחים שמוכלים זה בזה
 - o. אפשרויות תשובה הפוכות – תמיד להשתמש בשני צמדי הפכים, ולוודא שאינם "זוג לוגי" שמכסה את כל מרחב האפשרויות
 - p. לא כדאי להשתמש ב"כל התשובות נכונות"/ "אפשרויות 1 ו-3 נכונות"
 - q. **ממש לא כדאי להשתמש ב"אף תשובה אינה נכונה"**

בהצלחה!